

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za adresem do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petirowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Gwarancja Banku Ziemiańskiego dla Loterii Legionów Polskich.

Dyrekcja Dobroczynej Loterii Klasowej Legionów zawiadamia, że Bank Ziemiański objął całkowitą gwarancję za Loterię LEGIONÓW,

BANK ZIEMIANSKI
gwarantuje w zupełności kaucje kolektorów oraz wygrane grających.

Ostateczny termin składania kaucji kolektorskich 30 sierpnia.

Uchwały zjazdu nauczycielstwa

odbytego w Częstochowie w dn. 20-go, 21-go i 22-go b. m.

Ostatnie plenarne posiedzenie obu sekcji zjazdu nauczycielstwa ziemi Piotrkowskiej odbyło się onegdaj wesoło.

Nim powzięto długi szereg uchwał, p. J. Wróblewski wygłosił bardzo interesującą pogadankę o kolonjach letnich w Zakrzewie, których jest kierownikiem, a inspektorka ochron R. O. p. Moczyłowska—referat o organizacji wychowania przedszkolnego, pełen ciekawych szczegółów, dookoła których wywiązała się dyskusja, w której przemawiali pp. Muszyńska, B. Kittłówna, dyr. Kujawski inni.

Wreszcie przystąpiono do rozpatrzenia wniosków i dezyderatów, które zjazd nauczycielstwa po rozpatrzeniu w komisjach i po dyskusji na posiedzeniu plenarnym uchwalił.

Uchwały zjazdu.

1) Zjazd wyraża przekonanie, że stopniowe reformowanie poszczególnych części szkolnictwa polskiego powinno się rozpocząć dopiero wtedy, gdy będzie opracowany szczegółowy projekt całkowitego systemu przyszłego szkolnictwa w Polsce, zgodnego z duchem i potrzebami narodu naszego.

2) Wn. dyr. Kujawskiego—Szkoła w Polsce powinna wspólnie z rodziną i społeczeństwem, kierując się zasadami Nauki Chrystusa wychować i wykształcić każde dziecko polskie na wolnego człowieka obywatela.

3) Do ułożenia programu szkół niższych i średnich wspólnie należy powołać jedną „Krajową komisję programową”.

4) Zjazd uważa za konieczne niezwłoczne przystąpienie do organizacji szkolnictwa zawodowego, które powinno być związane ze szkolnictwem ogólnie kształcącymi w ten sposób, aby programy szkół zawodowych organicznie wiązały się z programem szkół ogólniekształcących.

5) Zjazd przy rozważaniu przy czyn, obniżających poziom moralny młodego pokolenia i przy poruszeniu sprawy uświadomienia młodzieży pod względem płciowym wypowiada zdanie, że szkoła nie powinna brać na siebie obowiązku systematycznego uświadamiania młodzieży w dobre obyczajności, ale pozostawia to rodzinie lub w pojedynczych wypadkach wychowawcy i lekarzowi szkoły w sposób poufny, który mu miłość dziecka po-

dyktuje co i kiedy mówić. Nadto zjazd wzywa ogół społeczeństwa do współdziałania czynnego poza szkołą i domem pod względem sprawowania się młodzieży w miejscach publicznych i w tym celu — powołania do życia organizacji na wzór T-wa im. Skargi na terytorjum Królestwa Polskiego.

Rezolucję tę uchwalono na wniosek ks. kan. M. Ciesielskiego.

Wnioski sekcji szkół średnich.

1) Na wniosek pp. Prueffera, dyr. Płodowskiego i dyr. Kujawskiego uchwalono: zjazd obradując nad stanem szkół średnich:

a) stwierdza konieczność przeprowadzenia gruntownej reformy programu szkół żeńskich, gdyż dotychczasowe nie odpowiadają elementarnym zasadom pedagogii.

b) ustalenia kilka typów szkół żeńskich, przygotowujących do życia swe wychowanki, a nie tylko do szkół wyższych.

c) branie pod uwagę przy przeprowadzaniu reformy szkoły żeńskiej, różnic psychicznych kobiety i mężczyzny, tak by wychowanie zdążyło ku indywidualizowaniu młodego pokolenia nie zaś ku niwelowaniu różnic.

d) obecny ruch zmierzający ku przekształcaniu wielkiej ilości żeńskich szkół siedmioklasowych na ośmioklasowe z wykładem łaciny przed ustaleniem programów zasadniczych różnych typów szkół żeńskich zjazd uważa za niepożądane, a nawet szkodliwe.

2) Wn. pp. Prueffera i Chmielewskiego. Wobec konieczności unarodowienia szkolnictwa polskiego zjazd uważa, że głębiej odczyte i zrozumiane krajownictwo powinno stać się podstawą programu szkół początkowych, średnich i zawodowych, a nauka o Polsce współczesnej ostatecznym, syntetycznym ujęciem w klasie najwyższej tego programu.

3 ci wniosek dyr. Kujawskiego: Wobec koedukacji w całym szkolnictwie polskim, postawionego w referacie pt. „Projekt organizacji szkolnictwa żeńskiego” zjazd powstrzymuje się od wypowiedzenia ostatecznej opinii, gdyż nauczycielstwo polskie nie posiada jeszcze dostatecznych danych z własnego doświadczenia.

4 wniosek p. J. Prueffera: Wobec

ogólnego braku odpowiednio przygotowanych nauczycieli szkół średnich, jako prowizorium uważa za potrzebne powołanie skróconych wyższych kursów pedagogicznych, w których wychowawcy (wychowawice) szkół średnich otrzymywaliby przygotowanie uzupełniające nieodzowne dla nauczyciela (i) niższych klas szkół średnich kategorię przeciwnie się natomiast obejmowaniu lekcji w szkołach średnich zaraz po ukończeniu tejże szkoły.

5) Wn. p. Prueffera. Zjazd uznając zorganizowanie egzaminów dla eksternów z r. 1916 za nieodpowiednie proponuje:

a) po przejęciu szkolnictwa przez władze polskie natychmiastowego utworzenia komisji egzaminacyjnej, któraby zorganizowała komisję egzaminacyjną, któraby zorganizowała komisje lokalne, złożone z nauczycielstwa miejscowego i jednocześnie zaznacza, że traktowanie młodzieży, która żadnych szkół nie ukończyła na równi z tą która posiada świadectwa ukończenia 7 lub nawet 4 letnich średnich zakładów za niewłaściwe.

Udostępnienia wyższego wykształcenia tym szkołom prywatnym męskim i żeńskim, które nie następczą ją wątpliwości co do wysokości poziomu naukowego.

Zezwolenie szkołom zasługującym na zautanie wydawania świadectw 4° i 6° kl. według programu szkół istniejących potrzebnych dla udających się do szkół zawodowych np. szkoły leśnej, dentystycznej w Warszawie itd.

Wnioski sekcji szkół początkowych.

W dalszym ciągu zjazd uchwalił wnioski sekcji szkół początkowych, których treść zamieściliśmy już we wczorajszym „Gońcu”, jednak na prośbę uczestników zjazdu podajemy raz jeszcze.

Zjazd nauczycieli ziemi Piotrkowskiej żąda niezwłocznego przejścia szkolnictwa w ręce polskie.

Wniosek 2 gi opiewał: Zjazd wyraża życzenie, aby szkoły ludowe były upaństwowione.

Wniosek 3 ci: Zjazd wypowiada się

a) aby rychło przystąpiono do podniesienia płac nauczycielstwa, a mianowicie: minimum na wsi do rb. 75 i w mieście do rb. 100 miesięcznie, pozatem opat mieszkanie i światło;

b) aby podwyższano nauczycielowi pensję co trzy lata o rb. 100 rocznie;

c) aby zabezpieczono starość nauczyciela w następujący sposób: po upływie 15-tu lat nauczycielowi służy prawo korzystania z połowy emerytury; po upływie 20 l. z trzy czwartej i po 25 l. z całej emerytury bez względu na wiek.

d) aby całkowita emerytura nie była niższą od pobieranej ostatnio pensji.

Wniosek ten przyjęto z poprawką, aby całkowita emerytura nie była niższą od najwyższej pobieranej przez nauczyciela pensji.

e) aby zapewniono dzieciom nau-

uczycieli bezpłatną naukę we wszystkich szkołach państwowych.

f) aby przy obsadzeniu posad uważane zdolności i usługi nauczycieli.

g) aby szkoły ludowe były zaopatrzone w biblioteki i pomoce naukowe.

h) aby w celu podniesienia poziomu umysłowego nauczycielstwa tworzone seminarja i kursa uzupełniające.

k) aby nauczycielstwo ludowe mogło korzystać z wyższych uczelni.

l) aby naucz. ludowemu płacono pensje z kas państwowych, przez co zwolni się nauczycieli od przykraj zależności od władz gminnych.

Dezyderaty.

W dalszym ciągu przyjęto poniższe dezyderaty p. Moczyłowskiej.

Przyjęto też dezyderat p. Cimoszko w brzmieniu następującym: Zjazd wypowiada się zatem, aby w szkołach naszych były wprowadzone o ile można podręczniki polskie.

Zjazd naucz. ziemi Piotrkowskiej wypowiada się za:

1) zjednoczeniem zarządu i kierownictwa ochron w Polsce.

2) za reformą szkół dla ochrońniarek, w których szeroko musi być uwzględniona psychologia dziecka i higiena.

3) za podniesieniem pensji ochrońniarek.

4) za wytworzeniem w organizacjach nauczycielskich sekcji ochrońniarek.

Zjazd nauczycielstwa sprawę 7-io czy 8-ki kursu przyszłej szkoły średniej uznał za aktualną i postanowił zwrócić się do naczelnej władzy polskiej oświatowej w Królestwie z przedstawieniem, by przystępując do organizacji całokształtu szkolnictwa taż władza naczelna zagadnienie powyższe poddała wszechstronnemu i szczeremu rozważeniu.

Dezyderat ten dyr. Klossa z Łodzi przyjęto.

Uchwalono też dezyderat dyr. W. Płodowskiego:

Zjazd uważa za konieczne utworzenie Rad szkolnych powiatowych, które roztoczą opiekę nad szkołami wszelkiego typu w powiecie.

Udział nauczycielstwa szkół różnych typów w radach powiatowych winien być odpowiednio uwzględniany.

Zamknięcie zjazdu.

Po uchwaleniu powyższych wniosków i dezyderatów z których kilka przesłano do bliższego rozpatrzenia częst. oddz. Stow. Naucz. Polskiego, dyr. Kujawski z Warszawy zamknął ostatnie posiedzenie zjazdu dziękując jej uczestnikom za sumienne traktowanie obrad i liczne przybycie, organizatorom za zwołanie zjazdu i serdeczne przyjęcie, jakiego goście doznali w Częstochowie, wreszcie przedstawicielom prasy za obszerne omawianie na łamach pism miejscowych obrad zjazdu i zakońzył przemówienie swe nie słowem żegnajciel ale „Do widzenia! Dyr. Płodowski w imieniu organizatorów zjazdu złożył serdeczne podziękowanie dyr. Kujawskiemu za nadzwyczaj umiejętne prowadzenie obrad poczem zjazd zamknięto.

Nim uczestnicy zjazdu opuścili salę obrad odśpiewano „Boże coś Polskę” i przepiękną „Rotę” — Kołopnickiej, zakończoną prośbą i błaganem ku Stwórcy: Tak nam dopomóż Bóg!

Organizacja — to nasza siła!

WOJNA.

Amerykankie pod Verdun.

ZURICH, 23 | 8. „Secolo” donosi z Paryża: Poraz pierwszy w tej wojnie mieli sposobność amerykańscy oficerowie sztabowi brać udział w przygotowaniach planów ofensywy francuskiej.

Amerykańska artylerja stoi i czynna jest pod Verdun.

Ostrzeliwanie Roulers przez Anglików.

BERLIN, 23 | 8. Do dnia dzisiejszego wystrzeliłi Anglicy z frontu odległego o 15 km. około 1400 strzałów ciężkiego kalibru na miasto Roulers. Pewna liczba domów jest zburzona, 8 granaty padły na klasztor Redemptorystów i na lazaret polowy. Wielu mieszkańców miasta zostało zabitych, pewna liczba jest rannych.

Włoski atak lotniczy.

LUGANO, 23 | 8. „Corriere della Sera” donosi, że 208 aeroplanów włoskich atakowały Arnowę nad Isonco.

Echa noty Ojca św.

LUGANO, 23 | 8. Watykański współpracownik „Corriere della Sera” twierdzi, że propozycje pokojowe Ojca św. nie spotykają się z zasadniczymi przeciwieństwami poglądów ani w Berlinie, ani w Londynie i Paryżu.

Wspomniane pismo przytacza opinię „Manchester Guardian”, że odpowiedź koalicji na notę papieża zrehabilitowana będzie w ten sposób, iż da podstawę do dalszych rokowań.

Propozycja przesłana.

GENEWA, 23 | 8. „Tribune de Geneve” donosi, że nota Ojca św. z propozycją natychmiastowego zawieszenia brodni podobno została już wysłana do mocarstw wojujących.

Nastroje pokojowe we Francji.

GENEWA, 23 | 8. „Petit Journal” donosi: Syndykaliści zażądali udzielenia im pozwolenia na urządzenie wielkiego pochodu pokojowego w Paryżu.

Rząd nie tylko odmówił uwzględnienia tego żądania, ale poczynił daleko idące kroki, w celu zapobieżenia wszelkim manifestacjom.

Socjaliści zwołali na nadchodzącą niedzielę 20 wielkich zebrań do rozmaitych miejscowości w departamencie Sekwany, dla uchwalenia rezolucji pokojowych.

Chwila bieżąca.

— Poseł angielski przy Watykanie zawiadomił Stolicę św., że rząd angielski potwierdza otrzymanie noty i podda ją najprzychylniejszemu badaniu.

— Do Watykanu nadeszło pismo odrębne cesarza Karola, stojące w związku z notą pokojową.

— Według wiadomości, nadeszłych tu z Madrytu, w Hiszpanji panuje pogląd, że nota Ojca św. będzie mieć decydujący wpływ na dalsze losy wojny.

— „Matin” dowiaduje się, że na najbliższym posiedzeniu Izby deputowanych, Ribot udzielił odpowiedzi na notę pokojową Ojca św.

— „Fremdenblatt” stwierdza, w wiedeńskich kołach politycznych propozycje papieskie przyjęto naogół z sympatią.

— Według urzędowych doniesień z Madrytu w całej Hiszpanji panuje znowu spokój.

— Przywódcy bolszewików, którzy zbiegli z Rosji zamierzają zebrać

się na tajnej konferencji w Sztokholmie celem omówienia sytuacji w Rosji i zdecydowania niezbędnych środków zaradczych.

— Dawny rosyjski minister wojny, Guskaw, wstąpił, jako chorąży do pułku artylerji.

— „Secolo” donosi, że Angielscy inżynierowie budują w Odesie forty od strony lądu.

— Onegdaj wieczorem zmarł po długiej chorobie Robert v. Mendelsohn naczelny dyrektor domu bankowego p. f. Mendelsohn i C-o.

— Na konferencji angielskich związków górniczych postanowiono odnieść pierwotną decyzję górników co do wysłania przedstawicieli na konferencję sztokholmską.

— Wilson z porady lekarzy udał się na pokład jachtu „Mayflower”, ażeby na wzmocniającym nerwy powietrzu morskim opracować odpowiedź na notę Ojca św.

Co słychać nowego?

Rokowania rosyjsko-amerykańskie.

Szwajcarska agencja wiadomości potwierdza doniesienie o ważnych rokowaniach, toczących się obecnie pomiędzy Rosją a Ameryką. Co do ich treści, zachowują jaknajściślejszą tajemnicę.

Dowód przyjaźni.

Jak dowiaduje się korespondent paryski „Secolo”, w myśl postanowień konferencji londyńskiej i paryskiej, Francja zamierza dać wybitny dowód swej przyjaźni dla Włoch. Wysłane będą silne oddziały pomocnicze francuskie, prawdopodobnie Artylerji, na front włoski.

Bułgarzy o polskiej literaturze.

W sofijskim dzienniku „Mir” wspominało niedawno, że w piśmiennictwie polskim znajduje się dość sporo artykułów i rozpraw poświęconych tematowi ścisła bułgarskim. Przy sposobności gaśeta podkreśla, że jeszcze bardziej witaliby w Bułgarii, gdyby Polska miała dzieło traktujące o Bułgarii współczesnej i opisujące jej życie dzisiejsze we wszystkich dziedzinach nowożytnego ruchu jako całość.

Kanclerz Michaelis o nocie Ojca św.

Kanclerz Rzeszy wygłosił mowę o sytuacji wojennej i politycznej. Stosunki ze sprzymierzeńcami są dobre, a związek z Austro-Węgrami jest tak silny, jak jeszcze nigdy. Dowództwa stwierdzają pomyślnie położenie na frontach.

O widokach pokoju powiedział kanclerz co następuje:

Obecnie też są całkiem jasne zamiary wrogów wobec Niemiec. Wystarczy wspomnieć to, co sobie wzajem zapewniły państwa koalicyjne. Dopóki będą one trwać przy tej chwili znieszczenia, ze strony Niemiec nie wyjdzie już żadna propozycja pokojowa. Co do tego, cała prasa niemiecka zgadza się ze sobą. To też znajduje swój wyraz w stanowisku Niemiec wobec noty Ojca św. Stanowisko to ostatecznie będzie ustanowione po porozumieniu się Niemiec ze sprzymierzeńcami, które jeszcze dotychczas nie było możliwe, pomimo postępcu w tym kierunku. Jednakże kanclerz uważa, iż powinien uozynić jedno zastrzeżenie, stwierdzające, że Niemcy nie posiadają żadnego wpływu na stanowisko Ojca św.

Każde uczciwe usiłowanie zbliżenia pokoju przyjmowane jest przez Niemcy z sympatią, zaś uczciwość moty Ojca św. nie może podlegać najmniejszym wątpliwościom. Jakkolwiek orgdzie to nie powzięto z inicjatywą Niemiec, jednakże witają one usiłowania Ojca św. z zamiarem do ukrócenia wojny z uznaniem.

KRONIKA.

Zapisy do szkół elementarnych T. O. S.

Zarząd Tow. Op. Szk. zawiadamia, że zapisy do szkół elementarnych - uskuteczniac będą przez pomieszczenia i wtorek t. j. 27 i 28 b. m. między godz. 10-12 przed poł.

Zapisy odbywać się będą w lokalach szkolnych przy ul. Krakowskiej nr. 15 i 24, Teatralnej nr. 21 i św. Barbary nr. 36.

"Prawdziwe" informacje.

Pisma warszawskie podały za "Gazetę Polską", wychodzącą w Dąbrowie, wiadomość o sensacyjnym napadzie w pociągu na krcpa z Piotrkowa niejakiego Bornsteina, który w drodze między Kłomnicami a Częstochową został jakoby ograbiony z 4 tysięcy rubli. Dależe wszelkie szczegóły są również zmyślane, gdyż jak się dowiadujemy u źródła miarodajnego, wiadomość o ujęciu rabusiów itd. jest wyssana z palca korespondenta "Gazety Polskiej", który widocznie w obecnym sezonie ogórkowym nie miał nic "prawdziwszego" do zakomunikowania redakcji cytowanego pisma.

Wystawa-pokaz ogrodnicze.

Częstoch. Tow. Ogrodnicze urządza na półkach doświadczalnych wystawę-pokaz w dniach 8 i 9 września b. roku.

Prócz członków ogrodników, mogą wziąć udział i nie członkowie, a także okoliczni ziemianie, których zarząd uprzejmie zaprasza.

Informacji zasięgnąć można w sklepie p. Jastrzębskiego, tamże znajdują się deklaracje do wypełnienia, termin składania deklaracji upływa 8 września o g. 8 po poł., do lokalu Stow. Rzem.-Przem. ul. Panny Marii № 9.

Zarząd uprzejmie zaprasza o łaskawe przybycie te osoby, które biorą udział w wystawie, jak również te, co mają zamiar, dla omówienia powyższej sprawy.

W sprawie wagi chleba.

Deputacja Żywn. w celu sprostowania, powstałych w dniu 20 b. m. nieporozumień na tle wagi chleba przy zwiększonej cenie, wyjaśnia niniejszym, że w niektórych wypadkach miały miejsce braki wagi chleba z tej przyczyny, iż chleb - starej wagi, pozostały z ubiegłego tygodnia, przez nieuwagę sprzedawców wydany był zamiast wagi 8 funt. Reklamacje tego rodzaju były uwzględniane przez Deputację. Obecnie sprzedaż odbywa się normalnie. Stwierdzono, że duże reklamacje było nieuzasadnionych, gdyż interesanci zgłaszali pretensje, mając chleb wag 8 funt, lub z brakiem: i do 2 oh funtów; tego rodzaju braki uwzględniane nie były i stanowczo być nie mogą, gdyż według umowy z piekarniami dopuszczalną jest niedokładność wagi na poszczególnych bochenkach do 2 oh funtów.

Co do powiększenia ceny chleba, to zmiana ta wywołana została podrożeniem mąki, przeznaczonej do konsumpcji. Zaznaczyć musimy, że pomimo podwyżki ceny chleba z 19 na 22 fen. za funt cena ta jest niższą od cen, obowiązujących w innych miastach i nie dosięga maksimum, dozwo-

OBCENA WOJNA ŚWIATOWA wykazała całą doniosłość ubezpieczenia na życie Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń "PRZEZORNOSC"

przyjmuje na dogodnych warunkach Ubezpieczenia na życie, Kapitałów, Rent i od Wypadków.

Posagi dla dziewcząt, stypendja dla chłopców.

Biuro Dyrekcji w Warszawie, Mazowiecka 22

Przedstawicielstwo na ziemię Piotrkowską w Częstochowie, ul. Dojazd nr. 19.

Inżynier W. KUKLIŃSKI — Potrzebni zdolni agenci.

lonego przez Władze cywilne—25 fen. za funt.

P. K. P. w Częstochowie.

Po dniu 1 września rozpoczęcie czynności tworzonej w Częstochowie oddział centrali warszawskiej Polskiej Kasy Pożyczkowej, której lokal mieścić się będzie w części lokalu filji Banku Ryskiego.

"Ognisko rodzinne".

Nie wielu zapewne mieszkańców naszego miasta było na ulicy Starej, za wałami jasnogórskimi, gdzie w domu pod nr. 26 mieści się "Ognisko rodzinne" założone w styczniu 1914 roku pod egidą Towarzystwa Ochrony Kobiet.

"Ognisko rodzinne" dały do dopomożenia młodym kobietom w wyszukaniu pracy i zaopiekowania się tymi, które jej potrzebują, jak również utworzony został internat dla uczących się panienek.

Oddalony budynek od centrum miasta okazał się pod pewnymi względami nie zawsze dogodnym, dlatego, założycielka i przełożona zakładu p. Franciszka Wyzińska, nosiła się z myślą przeniesienia "Ogniska rodzinnego" w inne więcej odpowiednie i dogodniejsze miejsce.

Uczciwe zamierzenie przy silnej weli dużo zdziałać może, a kolosalna praca obecnej przełożonej, która nie zrażając się napotykaniami trudnościami i brakiem środków materialnych; przy pomocy osób ofiarnych, mających na celu dobro społeczne, marzenie jej urzeczywistnione zostało.

Przy ul. Panny Marii w domu własnym pod nr. 58 będzie otwarte w przyszłym miesiącu "Ognisko rodzinne" niezależnie od dotąd istniejącego przy ul. Starej, lecz ze zwiększoną działalnością. Otwarta będzie freblówka dla dzieci, warsztaty pracy zawodowej i inne.

Poświęcenie "Ogniska rodzinnego" na nowej siedzibie nastąpi, gdy odpowiednie przeróbki w mieszkaniach zostaną ukończone.

Jeszcze dzieci na kolonie letnie.

Rada Opiek. m. Częstochowy chce utrzymać przez miesiąc wrzesień r. b. kolonję letnią w Zakrzewie na 60 sta bowitych dzieci. Dzieci—chłopców od lat 7 do 10-ciu, ubogich rodziców, z mieszkających w śródmieściu, mają się zgłosić do zapisu w sobotę d. 25 bm. o godz. 9 rano na ul. Staszica nr. 8, gdzie będą zakwalifikowani do przyjęcia.

"Miraz".

Na sobotę i niedzielę, zjeżdża do naszego miasta kabaret artystyczny z Warszawy p. f. "Miraz".

Przedstawienia odbędą się w teatrze "Apollo". Udział w kabarecie wezmą: kapelmistrz opery i operety warszawskiej i autorka-pieśniarka

Anda Kirschmann, primabalerina teatru Wielkiego, Marja Szarowska, znany pieśniarz Karol Hanzus oraz Henryk Maikowski, autor monologów.

Kabaret ma zapewnić powodzenie nie tylko ze względu na zespół, lecz i na ustaloną już renomę, dla Częstochowy zaś stanowi nielada ucztą ze względu na stały brak rozrywek.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.
BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 23 sierpnia.

Zachodni plac boju.
Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Po bezskutecznych natarciach oszczędnych ostatnich dni przeszli Anglii między Langemarck a Hollebek znowu do jednostajnych wielkich ataków, które cały dzień aż do późnej nocy trwały i doprowadziły do ciężkich walk. W wielu miejscach wypadli z nowymi siłami aż do śródu razy na naszą linię, zupełnie odrzucili ich nasze waleczne wojska w zaciętej walce zbliżonej. Z licznych opancerzonych samochodów, które nieprzyjacielowi miały umożliwić włamanie się zniszczyły większą część ognia. Oprócz dwóch miejsc, na wschodzie od St. Julien i przy drodze Ypern—Menines utrzymano nasz przedni rów na froncie bojowym 16 kilometrów zupełnie.

Po krótkim ogniu huraganowym dzisiaj rano za Lens wypadające oddziały nieprzyjacielskie odparto. Dalsze walki tamże toczą się. Ożywione ostrzeliwanie wnętrza miasta St. Quentin trwa dalej.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

W zaciętych walkach pod Verdun nastąpiła wczoraj w ciągu dnia pauza. Dopiero pod wieczór osiągnęła działalność artylerji po obydwóch brzegach Mezy znowu wielką siłą. Atoli nastąpiły po przygotowaniu ogniowem po obydwóch stronach drogi Vaclerauville—Deaumont, w ciężkim zmaganiu udało się francuzom tylko na zachodzie od drogi na wąskim froncie w przednim naszym rowie się usadowić, zresztą wszędzie krwawo ich odparto.

W wielu wypadkach nie rozwinęły się ich natarcia w naszym ogniu niszczącym.

W ataku powietrznym na wybrzeżu angielskim obrzucono bombami zakłady wojskowe pod Margate, Ramsgate i Dover bardzo skutecznie. W licznych walkach powietrznych stracił nieprzyjaciel 8 samoloty, 2 własne nie powróciły.

Front wschodni:
Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Między Prutem a Mołdawą była

działalność bojowa czasami ożywiona. Na północ od Gorcesci w dolinie Sunity i pod Sowej pozostały ponownie po silnym przygotowaniu artyleryjskim wszechstronne ataki częściowe bez rezultatu.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Po spaleniu wsi opuścili roszanie swe stanowiska na zachód. od Aa aż do linii Odینگ-Begaun. Opuşozony teren zajęliśmy bez walk.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

Położenie jest niezmiennione.

Front macedoński.

Przy blisko 60 stopniach Celjusza w słońcu, była działalność bojowa mała, tylko w łuku Cerny ożywił się czasami ogień artylerji.

Pierwszy generał-kwaternistr Ludendorff.

Rursy dla Ochroniarów oraz ZAKŁAD FROEBLOWSKI Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie, ul. Teatralna 9,
dom dr. Pisarzewskiej.

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz świąt. Kancelarja otwarta od 11-1 w południe od 4-7 popołudniu.

Rozpoczęcie zajęć 1 Września

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7,
parter front (obok sądu pokoju
I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-iej do 9 i pół rano
i od 2-iej do 5-iej po południu.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej,
przyjmuje codziennie
od 8-1 i od 8-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Ofiary:

Pozostałe po s. p. Ludwice Bietkowskiej mk. 10 maki 3 fun. kaszy 2 fun. i cukru 5 fun. składa się dla biednych do uznania Redakcji kwit 293.

Kasza

Od jutra dnia 24. sierpnia nabywać można w sklepach detalicznych Deputacji na kupon C-D (kartoflany serji XVI ej 1/4 funta kaszy za 10 f. Kupon ten ważny jest do dnia 1-go Września r. b.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOŚCIOWA
w Częstochowie.

Zgubiono kwity lombardu kasy Poż-O-szczędn. № 30063, 17005 701-

Sucho drzewo na opał do sprzedania. Wiad. w Administracji Gońca. 707-

Kupię szopę dużą z drzewa w dobrym stanie. Wiadomość w Adm. „Gońca”. 713-

Pensjonat dla pańeczek Teatralna 9. 687-

Znaleziono medaljon słoty. Wiadomość w Gońcu. 715-

Wapno z kamienia rudnickiego, Kafle do pieców i Cegły własnej fabrykacji sprzedają Częstoch. Zakł. Ceramiczne ulica św. Barbary Nr. 27. 704-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Piątku 24-go i dni następnych

Klątwa losu

Dramat z życia rosyjskiego w 4-ch wielkich częściach w roli głównej słynna piękność i znakomita artystka ERNA MORENA

Budowa toru kolejowego w Kanadzie Zdjęcie z natury
Przygody z materacem Wyborna komedia

Nad program
Fatałne zaręczyny Kubusia kome-
dja

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. Szulca
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzielę i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od piątku 24 do wtorku 28 Sierpnia.

Dziś jeden z najwybitniejszych obrazów sezonu!

Honor

Mia May.

Nieporównany, pod względem treści i wykonania, dramat życiowy w 6-ciu aktach. — W roli głównej głośna z piękności i słynna z talentu ulubienica Publiczności

Nad program: **MĄŻ PANEM DOMU** (Komedja.)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZARZĄD GIMNAZJUM św. JÓZEFA

i Seminarjum dla nauczycielek ludowych

ulica Panny Marji № 60.

Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im św. Józefa zawiadamia, że egzaminy wstępne i poprawkowe odbywać się będą dnia 30, 31 Sierpnia i 1 września o godz. 9-iej rano, początek lekcji 3 Września. Przypomina się, że w Gimnazjum czynne już będą klasy przygotowawcza, I, II i III; w Seminarjum kursy I II III i IV (na ostatni po ukończeniu 4-ch klas średniej szkoły).

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917/18 roku szkolnego

Seminarjum dla NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Egzaminy na kursy I i II rozpoczyna się 3-go września 1917 roku
Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelarja Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyna) od 10-12 rano.

Internat

(stancje uczniowską) otwieram z początkiem roku szkolnego dla synów włoścjan przedewszystkiem z okolicy, uczniów gimnazjum **Towarzystwa Opieki Szkolnej**. Zainteresowani mogą się zgłaszać o potrzebne informacje od 10-12 godz. rano do kancelarji

gimnazjum **Towarzystwa Opieki Szkolnej**
przy ulicy Teatralnej № 19 A. Zapewniona troskliwa opieka
Ks. pref. Ciesielski.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6

DOKTOR MEDYCYNY
Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i
drog moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu.

Sprzedają owoców z Parzymiech hr. Potockiego zajmuje się p. Rzdoklewicz ul. P. Marji Nr. 42 i piętro.

Stanoja dla uczeni z elektrycznym oświetleniem ul. Jasna Nr. 41 m. 9 dom Buchała Zofja Wolfke 717-

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”